

## Scopul evenimentului

Acest dialog constituie un brainstorming, vrem să facem un schimb de idei cu dumneavoastră, cei care sunteți interesați de ceea ce se întâmplă în Republica Moldova și de inițiativă noastră.

## Susținerea din partea diasporei

Vă mulțumesc tuturor celor care ati răspuns invitației noastre de a participa la dialog. Foarte mulți oameni din afara țării au transmis mesaje, mulți dintre dumneavoastră s-au oferit chiar să ne ajute să colectăm semnături. Pe pagina noastră [www.unpaspentru.md](http://www.unpaspentru.md) puteți să găsiți o rubrică unde sunt indicate numele și coordonatele persoanelor de contact din 34 de orașe ale lumii. Îmi exprim, pe această cale, recunoștința pentru sprijinul și ajutorul direct acordat de colegii noștri din afara țării.

## Implicarea diasporei și politicile pentru diasporă

În următoarea lună, vom monitoriza foarte strâns activitatea guvernului și îndeplinirea condițiilor înaintate de societatea civilă, iar dacă printre dumneavoastră există specialiști în supravegherea sistemului bancar și vor să se implice în procesul de elaborare a modificărilor la legislație, dacă sunt oameni care cunosc bunele practici cu privire la finanțarea transparentă a partidelor politice, care știu cum ar trebui să arate legea cu privire la partidele politice, vă rugăm să vă implicați în grupurile de lucru pe care le vom forma săptămâna viitoare.

Referitor la politicile pentru diasporă, avem niște schițe care au fost elaborate inclusiv cu participarea unora dintre dumneavoastră și vă mulțumim pentru inițiativă și voluntariat. Le vom pune pe pagina noastră de Facebook "Diaspora face un /pas/" și vom aștepta comentariile dumneavoastră.

Totodată, putem discuta câteva lucruri concrete, realizabile, care pot fi puse în aplicare pe termen scurt și mediu. Am vrea să discutăm aceste propuneri pentru a le spori utilitatea și beneficiul asupra cetățenilor.

1. Elaborarea unui portal cu informație utilă pentru toată lumea din diasporă. Pentru categoriile de întrebări cu care se confruntă cei plecați peste hotare vom veni cu răspunsuri. Vom face acest portal în baza informațiilor deținute de dumneavoastră și vă rugăm să ne ajutați în sistematizarea și colectarea acestor informații, astfel încât să oferim în mod accesibil și rapid accesul la ele.
2. Organizarea stagiilor de practică atât în Republica Moldova, cât și în străinătate. Vom discuta cu agenții economici pentru a oferi stagii de practică destinate celor din diasporă care vor să vină acasă. De asemenea, vom discuta și cu antreprenori moldoveni din afara țării.
3. Elaborarea materialelor educaționale în limba română pentru copii din diasporă. Există un manual elaborat de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni din România. Ne propunem să completăm aceste informații cu lucruri care țin de Republica Moldova, pentru a oferi posibilitatea de a însuși limba română și de a învăța despre Republica Moldova. La acest capitol, ne dorim un dialog cu dumneavoastră pentru a elabora conținuturi noi, utile și semnificative pentru cei din afara țării.
4. Crearea unui fond, inclusiv cu participarea unor persoane din diasporă, pentru a aduce în Republica Moldova 1-2 specialiști de talie mondială, cu care să avem niște discuții despre cum ar trebui să se dezvolte Republica Moldova.

## **Programul partidului**

Programul partidului /pas/ este în curs de elaborare, nu avem încă răspunsuri la toate întrebările. La elaborarea programului trebuie să avem în vedere problemele serioase cu care se confruntă țara și reformele necesare pentru a soluționa criza generalizată. Mă refer la lupta cu fenomenul corupției, reforma justiției, a sectorului educațional, dar, de asemenea, este necesar să inițiem propuneri în domenii precum protecția socială, mediul de afaceri, domenii care se confruntă, de asemenea, cu probleme serioase.

Țara are nevoie de o strategie foarte serioasă și este important să se implice oamenii potriviți să implementeze această strategie. În prezent, lucrăm la elaborarea programului partidului, după care ne propunem să-l dezvoltăm într-un program de țară.

Vom pune pe site proiectul documentului și îi invităm pe acei dintre dumneavoastră care au expertiză și disponibilitate să participe la definitivarea acestuia.

## **Ideologie**

Suntem la etapa stabilirii ideologiei și a programului. Cred că este important să menționez că nu am pregătit anterior aceste documente pentru a veni cu ele în fața cetățenilor. Ideea de a iniția partidul a fost o decizie spontană, bazată pe discuția cu mai mulți oameni, reieșind din criza în care se află Republica Moldova, în baza unor convingeri comune de a determina o schimbare autentică a clasei politice. Învățăm ce înseamnă să formezi un partid, suntem oameni fără experiență politică și le facem pe toate în regim de urgență. Devenim din ce în ce mai mulți și opinia membrilor noștri trebuie luată în considerație la elaborarea politicilor și ideologiei.

Ceea ce putem spune deja este că suntem o echipă de oameni care dorim să promovăm democrația și instituțiile democratice, reabilitarea procesului de eurointegrare, în primul rând în ochii populației, dar și în fața partenerilor externi fiind una din prioritățile noastre programatice. Suntem părtașii principiilor liberale și ai unei economii de piață, dar și cu anumite elemente de intervenție din partea statului, mai ales în sectoarele responsabile de protecția păturilor vulnerabile ale societății, în permanentă creștere la noi, de ocrotirea sănătății sau situații excepționale. Considerăm că educația trebuie să fie una dintre prioritățile strategice, ca factor de modernizare a țării.

Ne poziționăm mai mult pe centru-dreapta, dar nu putem să trasăm o linie tranșantă. Suntem o țară mică și trebuie să avem un stat eficient.

## **Valorile /pas/**

Corectitudinea, integritatea, onestitatea, democrația, statul de drept. Sunt niște valori la care s-a renunțat în Republica Moldova, dar pe care trebuie să le reabilităm și să demonstrăm ce înseamnă meritocrație, ce înseamnă să promovezi oameni în baza meritelor și capacităților personale, ce înseamnă profesionalism, ce înseamnă integritate și corectitudine.

## **Echipa /pas/**

Am pornit ca un grup de inițiativă, oameni care nu neapărat se văd în viitor în fruntea țării, dar care vor să facă această schimbare, vor să creeze condiții pentru ca oameni onești, integri și profesioniști să ajungă la guvernare. Cred că ați constatat că am alături o parte din fosta mea echipă de la Ministerul Educației, Igor Grosu, Liliana Nicolaescu-Onofrei și alții, Sergiu Musteață, decanul facultății

de istorie de la Universitatea Ion Creangă, Daniela Terzi-Barbăroșie, cei care au treabă cu sectorul asociativ în Republica Moldova o cunosc, Dan Perciun care este persoana responsabilă de departamentul diaspora.

### **Comunicarea partidului cu susținătorii și membrii**

În primul rând vom întări comunicarea în interiorul partidului, pentru că nici asta nu se întâmplă în partidele existente, vom utiliza tehnologiile informaționale pentru a implica membrii cât mai mult în luarea deciziilor în partid. De exemplu, în legătură cu un subiect lansat în interiorul partidului, vom încerca să extindem discuția pentru a cuprinde nu doar conducerea, ci și membrii, care ar putea să voteze prin sms. Încercăm să găsim modalități ieftine și participative, pentru ca procesul de luare al deciziilor în partid să nu se limiteze doar la câțiva oameni delegați, ci să implice și membrii care nu au funcții.

Suntem deschisi pentru sugestii despre cum am putea folosi mai bine astfel de instrumente, utilizate pe larg în străinătate.

În rest, în fața alegătorului cred că este foarte important să-ți îndeplinești promisiunile, și asta nu am văzut de-a lungul timpului. În campanii electorale, asistăm la foarte mult populism, după care nu se întâmplă nimic bun pentru cetățeni. Noi suntem sinceri cu oamenii, nu promitem ceea ce nu putem face.

### **Educația cetățenilor cu privire la drepturile și obligațiile lor**

Există într-adevăr o problemă pe dimensiunea educației și gândirii critice, din cauza manipulării oamenii nu reușesc să distingă mincuna de adevăr. Astfel, se iau decizii care nu neapărat îi favorizează pe cetățeni. Este destul de greu să luptăm cu această manipulare. Pe de o parte, ne confruntăm cu propaganda de la televiziunile ruse, pe de altă parte, televiziunile locale adeseori manipulează opinia publică în interesul unor oligarhi.

În acest context, este foarte greu să ajutăm la educarea societății, dar tocmai asta ne propunem, să avem discuții la nivel local și să aducem oamenilor mai multe detalii despre ce se întâmplă cu adevărat în Republica Moldova și care ar fi potențialele soluții.

### **Condițiile înaintate guvernului**

Cu toate supărările pentru ceea ce s-a întâmplat și modul în care a fost numit acest guvern, precum și faptul că noi nu credem că acest guvern și parlament sunt legitime, am formulat niște condiții pentru această perioadă de tranziție. Condițiile vizează însănătoșirea sistemului bancar sau, cel puțin, stoparea fraudelor în sistemul bancar, modificarea legislației cu privire la partidele politice, prevederi care țin de combaterea corupției și reforma justiției.

### **Poziția /pas/ referitor la unirea cu România**

Consider că un atentat la independența și suveranitatea Republicii Moldova sunt actele de corupție, mai ales cea de ordin politic, numită și „corupția mare”, care subminează temeliile acestui stat, astfel încât mai multă lume a ajuns să se întrebe dacă, în general, putem miza pe un stat eșuat și dacă există posibilitatea să avem instituții independente. Acesta este cel mai mare pericol.

Părerea mea este una personală, nu e de azi și nu e de ieri, cei care mă cunosc știu că am această opinie de la independență încoace, așa am gândit eu și am spus-o că, dacă ar fi un scrutin, eu

personal mi-aș da votul pentru unire, dar acesta este doar un vot și el nu reprezintă poziția oficială a partidului. Nu cred că doar pentru că am devenit politician, trebuie să dau răspunsuri evazive pentru a nu afecta partidul.

Am răspuns sincer la această întrebare, asta este poziția mea personală. Poziția partidului nu o voi decide eu și acesta nu va fi partidul *Maia Sandu*.

Ce trebuie să facem noi acum este să salvăm instituțiile, în marea lor majoritate, captive, care nu mai funcționează în interesul cetățeanului. Trebuie să readucem încrederea oamenilor în această țară.

#### **Invitația lui Andrei Năstase de a face front comun**

Am anunțat crearea unui partid politic și continuăm cu acest proiect. Dacă se ajunge la un scrutin, mă refer la alegeri anticipate, vedem. Toate scenariile sunt ipotetice și nu aș vrea să speculez și să intru în detalii care acum nu sunt valabile. Bineînțeles că vom face echipă cu toate forțele democratice sănătoase, care își doresc să demonteze sistemul și care pot și știu cum să construiască altceva în locul acestui sistem. În momentul de față, ne urmăm obiectivul de a construi o forță politică nouă, independentă.